

[Brørup.]

gribende undersøgelse bliver iværksat, og at aktieselskabslovens paragraffer bliver saneret, således at vi ikke kommer til at stå over for lignende tilfælde i fremtiden.

Sigsgaard: Lad mig med det samme sige, at VS kan støtte socialdemokratiets forslag. Men vi synes ikke, det er særlig vidtgående. Hr. J. O. Krag lagde i et spørgsmål i maj op til en undersøgelse af kapital- og finansieringsforholdene i dansk erhvervsliv i almindelighed, og vi havde gerne set, at socialdemokratiet havde fremsat forslag om en sådan undersøgelse.

Begrænsningen af undersøgelsen til kun at omfatte Boss er kunstig og utilfredsstillende af flere grunde. Bossdirektørernes transaktioner omfattede store dele af kapitalforetagenderne i Danmark og nogle i udlandet. Flere banker, deriblandt Handelsbanken, havde sagt god for overtagelsen af De danske Bomuldsspindier. Virksomheder, advokater, vekselere og bestyrelsesmedlemmer i flere selskaber er i berøring med sagen, og der var opræk til kamp mellem forskellige kapitalgrupper. F. eks. var Finansbankkredse, efter hvad Berlingske Tidende oplyste den 29. maj, ude på at overtage det hele efter fusionen mellem Boss og Bomuldsspindierne. Beklædningsindustriens Sammenslutning havde planer i lighed med Boss og blev mødt med megen forståelse i Berlingske Tidende.

Sagen er altså ikke sådan i luften frit svævende, som regeringspartiernes ordførere foregiver at tro, og som hr. Helge von Rosen mest enkelt, man kunne næsten sige primitivt, forsøgte at fremstille det ved sammenligningen med gulvskrubbemorden. Det er i Politiken den 19. og den 27. i denne måned antydet, at statsadvokaten ikke har ønsket at drage alle ulovligheder frem. Det skal jeg ikke kunne vurdere, men visse spørgsmål rejser sig unægtelig. Ifølge sagkyndige politiudtalelser er der mange af disse såkaldte white-collar crimes, der aldrig kommer frem. Det udtalte politiadvokat N. A. Poulsen i Politiken i maj, og jeg havde lejlighed til at komme ind på sagen ved folketingets afslutningsdebat sidst i maj.

Man må så spørge: hvorfor kom netop

Bosssagen frem? Hvem ønskede det? Og hvilke interesser stod i realiteten bag? Og når mange af disse forbrydelser ikke kommer frem, så må man spørge: hvem er det, der beskytter hvem? Taberne er i hvert fald hver gang samfundet og alle dem, der bliver arbejdsløse. Og hvad er i øvrigt den principielle forskel på Bosssagen og andre virksomhedsslagteriers meriter? Den er nok ikke så forfærdelig stor, ikke så stor, som mange tror. Også af den grund burde sommerens begivenheder omkring Bomuldsspindierne, Grenå Dampvæveri m. v. inddrages i udvalgets arbejde.

Jeg antyder ikke på nogen måde, at der i denne forbindelse, altså i forbindelse med Bomuldsspindierne, de sidste begivenheder dér, og Grenå Dampvæveri, er begået noget ulovligt. Det er kun mere uerfarne og dårligere udrustede folk, der direkte overtræder loven. Men man skal være klar over, at Bossfolkenes spekulationer er et nødvendigt produkt af det såkaldte frie initiativ, hvor der er frit spillerum for driftige unge forretningsmænd til at boltre sig bl. a. gennem virksomhedsslagtinger og på bekostning af hundreder eller tusinder af arbejdere og funktionærer, der måske mister deres arbejde helt uden egen skyld; det er jo friheden, som den tager sig ud for mange, nemlig friheden for de få og de hensynsløse til at berige sig på de svages bekostning, friheden for nogle få til at tage friheden fra de mange.

Hvad var der sket, hvis Bossspekulationerne var gået godt, hvis lovovertrædelserne ikke var blevet opdaget — og vi har altså som sagt politifolks ord for, at mange af den slags overtrædelser ikke opdages — hvad ville der være sket, hvis de ikke var opdaget og det hele var gået godt? Så ville Bossfolkene være blevet hyldet af hele den danske presse som folkets sande velgørere, sådan som der allerede var lagt op til det, mens det stadig væk gik godt, det er jo sagen. Sagens kerne er jo, at hvis Bossfolkene havde været dygtigere, så havde de ikke behøvet at overtræde loven, men tabene for lønarbejderne ved slagtingen ville have været de samme, til gengæld kunne overskuddet så have været indsat i en solid udenlandsk bank. For at blive i hr. Brørups billede: hajerne æder småfiskene,